

Oswajając przemijanie

„Deadline” bazuje na specyficznej kolekcji fotografii zbieranych przez autora przez ponad dekadę. Dr hab. Tomasz Ferenc z Katedry Socjologii Sztuki (Wydział Ekonomiczno-Socjologiczny UŁ) wykonuje fotografie dokumentacyjne, które przedstawiają wizerunki ludzkich czaszek w detalach architektonicznych obiektów takich jak kościoły, klasztory, cmentarze oraz inne miejsca związane z zadumą i przemijaniem. Fotografie, które powstały podczas podróży obejmujących Polskę, kraje Europy Zachodniej i Środkowowschodniej czy Stanów Zjednoczonych, uderzają różnorodnością stylu oraz stopniem realizmu odwzorowania tematu związanym z epokami, w jakich powstały.

Niektóre czaszki na zdjęciach przerażają, inne z kolei wydają się naiwne, a może wręcz zabawne, ocierające się o groteskę. Wielość formalna podkreśla bogatą historię ikonografii związanej ze śmiercią w kulturze europejskiej i stanowi punkt wyjścia dla stworzenia wystawy prowokującej do podjęcia refleksji na temat śmierci i przemijania oraz ich roli w kulturze. Spojrzenie, które proponuje Tomasz Ferenc jako artysta-kolekcjoner, ale także naukowiec skoncentrowany na antropologii i socjologii wizualnej, zainteresowany w szczególności procesami związanymi z kulturą pogranicza i biograficznymi aspektami socjologii sztuki, jest multimedialnym doświadczeniem, rodzajem prowokacyjnego zaproszenia widza do wejścia w świat oparty na kontemplacji wizerunku śmierci i jego postrzegania.

Fotografie, które składają się na tanatoturystyczną kolekcję, stają się punktem wyjścia do produkcji artefaktów bazujących na zasadach popularnych układanek. To na przykład praca Ferenc'a "Memento Mori Memory" z 2017 roku - interaktywna gra wykorzystująca przedstawienia czaszek w zaskakującym i przewrotnym geście artystycznym, który zaprasza do odnalezienia jednakowych motywów w zestawie różnorodnych detali architektonicznych, połączonych motywem wizerunku śmierci.

Ta strategia, powielana w kolejnych, późniejszych pracach prezentowanych w uniwersyteckiej Galerii Wozownia 1/5, zachęca do refleksji nad ciągle obecnym, ewoluującym, motywem - symbolem vanitas. Historyczny, dokumentacyjny aspekt fotografii zostaje przetworzony w prowokacyjny akt gry, gdzie element transmedialny stanowić może rodzaj komentarza do współczesnej kultury wizualnej.

Tytułowy "Deadline" to pojęcie oznaczające nieprzekraczalny termin - moment, w którym prowadzone działania urzeczywistniają się w miejscu i czasie. W korporacyjnej nowomowie określenie to jest powszechnie używane w znaczeniu finalizacji, zakończenia projektu. Jako tytuł wystawy Deadline oznacza balansowanie między pozycją obserwatora a uczestnika specyficznego spektaklu wizualnego, którego celem jest zwrócenie uwagi na nieuchronność przemijania, ale przede wszystkim stworzenie pola do dyskusji nad sposobami „oswajania” tego tematu za pomocą sztuki.

Wystawa czynna będzie do 14 XII w środy, czwartki, piątki w godz. 15-19 oraz soboty w godz. 14-18.